

Pisarna

za zdravljenje naših bolnih, stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer.

XXXII.

Vprašanje: Z uradnim razpisom z dne 13. aprila 1905, št. 374, je bilo razpisano mesto učitelja, oziroma učiteljice stalno ali provizorično v kraju X do dne 13. maja t. l. Svojo prošnjo sem vložil pravočasno predpisanim potom, pa glej — nekoliko interesovanih očetov je mislilo: »Zdaj je ugodni čas, da dobimo kakęga »samca«. In ne vem na kak način so pregovorili nekega četrtletnika, da je vložil prošnjo in dotično službo takoj nastopil, a meni so vrnilo prošnjo s pripombo: Bezirksschulrat I., am 26. Mai 1905, Z. 496. Dem Bittsteller mit dem Bemerken zurück, dass die angestrebte Lehrstelle im Grunde des § 8 des Gesetzes vom 17. Mai 1877, L. G. Bl. Nr. 15, nochmals ausgeschrieben ist. —

Ker službujem že 11. leto, imam vse izpite in sem zadostil vsem službenim dolžnostim, mislim, da je krivično, ako me izpodrine novopečeni suplent.

Ali pa naj različne korifeje kr. šolskih svetov preko kvalifikacije in službenih let samovoljno popolnjujejo učna mesta?

Služba je bila izrečno razpisana v stalno, oziroma provizorično nameščenje. Ali jo morejo, kakor se je nekdo imenovanih hvalil v neki gostilnici, oddati le provizorično?

V vsakem stanu se ozirajo v normalnih razmerah na službena leta in na kvalifikacijo — pri nas pa naj odločujejo interesi posameznih krajnih šolskih mogotcev in kompetenca naj bi bila odvisna morebiti le od njih eventualne domišljave naklonjenosti, pred katero bi moral učitelj ponižno uklanjati svoj tilnik?

Ker do sedaj še nisem nikjer čital, da bi bila ona služba ponovno razpisana, četudi stoji v prej omenjenem odloku: »... ausgeschrieben ist«, kaj mi je storiti, da doženem svojo pravico?

Odgovor: Pravice do razpisane službe nimate samo Vi in torej Vi tudi s pritožbami ne morete ničesar dognati. Vkljub temu se je Vam, ako so okoliščine take, kakor jih opisujete, godila krivica, ker so Vas pripravili ob 1 K, ki ste jo izdali za kolek, in ker so Vas in vse prosilce vodili za nos. Kdo je temu kriv? Okrajni šolski svet, ki je razpisal službo. Njegova dolžnost je, da pazi, da ravna zakonito pri oddaji služb. In v tem slučaju je postopal zoper zakon. Suplenta je smel on nastaviti, ako ne bi bil služberazpisal, ali ako bi bil razpis v tem oziru brezuspešen, da se ne bi bil oglasil noben kompetent z izpiti. Ker je okrajni šolski svet — ne člani krajnega šolskega sveta, ki nimajo nič pravic — nepravilno postopal, ga ovadite, osobito predsednika in nadzornika, pri dež. šolskem svetu, ali pa ju dajte z imenom v časopise. Vi se boste s tem zamerili, a stvari boste koristili. Za svoje pravice se pač moramo boriti; zakaj šolskih zakonov, ki so sicer vobče dobri na Slovenskem in drugod ne izvršujejo tako, kakor bi jih morali izvrševati.

Informujte o tem slučaju zastopnika učiteljstva, da se energično zavzame v okr. šol. svetu za teptano pravico in prezirani zakon! Zato imamo svoje zastopnike, da delujejo z vso odločnostjo v prid svojim volicem!

Dohtar Blažič.

Pobijmo ga!

»Učit. Tovariš« je že v svoji predzadnji številki nekoliko poročal o hudodelstvu na Robu pri Velikih Laščah n Dolenjskem ob priliki komisijonalne obravnave zaradi zidanja tamošnje šole. Ves manever je bil skoraj gotovo naročen od gotove strani, ker so agitirali po fari: »Kdor ne gre zraven, plača 6 K kazni.«

Kdo je vse to provzročil, razvidijo lahko čitatelji iz konca tega članka.

Župan je bil dal javno oklicati pred cerkvijo komisijonalno obravnavo, kar je seveda velika bedarija, a ima zanj pomen za prihodnjo občinsko volitev, ko bodo volili same nasprotnike šole. Ker so dosedanji občinski možje glasovali za šole, (ne vsi — večina) so puntarji že delali razne prošnje, da bi bil ves sedanjí občinski odbor odstavljen z županom vred. Govori se, da je moral to obsodbo celo sam župan pisati; drhal mu jo je kar diktiral! Za župana je to jako nečastno, če je res sam pisal!

Pred obravnavo samo je neki vročekrvni možiček navduševal druge: »Le pojdimo zraven in vse razženemo, kar z vilami pojdimo nadnje!« O enem takim gorečem prijatelju šole govore, da se je oborožil s kamenji. Sicer bi se še marsikaj odkrilo, ko bi ne bili tako hinavsko potuhnjeni! Tovariš Štrekelj ne more dobiti niti zanesljivih prič, da bi tem revolucionarjem preskrbel za nekaj mesecev — ričeta.

Nekateri ga bodo vkljub temu okušali. Od učitelja Štreklja bi bilo jako neprevidno, če bi jim kar velikodušno odpustil. To tudi ni mogoče, ker ve, da so se nekateri zarotili, da ga morajo dobiti v pesti! Pa ne pojde tako lahko! Naš tovariš mora prositi za orožni list — ni drugače!

Mož, ki mu pišejo grozilna pisma, da se mora precej pobrati stran, se mora oborožiti!

Klerikalni zdivjanci ne bodo pobijali učiteljev! To bodi rečeno tudi na naslov dežel-nemu šolskemu svetu in državnemu pravdnístvu, da poskrbita potrebno varnostučiteljev v krajih, kjer revolucionira klerikalna drhal!

Koristno bo, če navedemo nekaj podatkov. Krajni šolski svet je bil sklenil že leta 1897., da se šola na Robu razširi v dvorazrednico. Ta sklep je potrdila uradna komisija dne 27. julija 1898. l. Dne 24. septembra 1903. je bila zopet komisija, ki je sklenila isto, kar 1898. l., obenem pa še, da se zidati dve enorazrednici pri Mohorjih in v Krvavi peči, odkoder ne pošiljajo zaradi oddaljenosti svojih otrok nikamor v šolo! Otroci se vzgojujejo kakor teleta! Na to so izdelali načrte in proračune, in dne 31. maja l. 1904. so zopet komisijonalno odobrili načrte in proračune ter določili, da se začne zidati letos, a končati se mora zgradba jeseni 1906.

Občina mora pa najeti posojilo na amortizacijo. Letos je tudi občinski odbor že določil naklado za zidanje šol, ki jo c. kr. davkarija v resnici tudi že pobira.

Meseca marca t. l. dobi predsednik kraj. šol. sveta (učitelj) ukaz od c. kr. okr. glavarja, da mora kraj. šol. svet ukreniti vse potrebno o oddaji stavbe. Na ta ukaz je krajni šol. svet sklenil razpisati stavbo. Pri tej seji je zastopnik cerkve rekel proti kmetom: »No, sedaj boste pa plačevali«. S tem je že precej povedano! Dne 15. aprila so oddajali na zmanjševalni dražbi zgradbo šole v svrhu razširjenja.